

Emilia Borza
Loredana Carcea
Irina-Roxana Georgescu
Florentina Leucuția
Gabriela Simona Medan

Limba și literatura română
Clasa a VIII-a

100 de teste pentru Evaluarea Națională

- 50 de teste de evaluare curentă
- 50 de teste sumative conform modelului oficial

CUPRINS

Câteva precizări4

PARTEA I • TESTE DE EVALUARE CURENTĂ

1. Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse 6

1.1. competențe specifice: dovedirea înțelegerii unui text literar sau nonliterar, pornind de la cerințe date 6

1.2. sesizarea corectitudinii și a valorii expresive a categoriilor morfosintactice, a mijloacelor de îmbogățire a vocabularului și a categoriilor semantice studiate, a ortografiei și punctuației 13

1.3. identificarea valorilor etice și culturale într-un text, cu exprimarea impresiilor și preferințelor 22

2. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse 28

2.1. redactarea diverselor texte, cu scopuri și destinații diverse, adaptându-le la situația de comunicare concretă 28

2.2. utilizarea în redactarea unui text propriu a cunoștințelor de lexic și de morfosintaxă, folosind adecvat semnele ortografice și de punctuație 32

PARTEA A II-A • MODELE DE SUBIECTE

BAREME DE CORECTARE ȘI NOTARE

Modele de subiecte (50 de variante) 42

Bareme de corectare și de notare 158

PARTEA A III-A • PROGRAMĂ ȘCOLARĂ

• Programa pentru disciplina Limba și literatura română,
Evaluarea Națională pentru elevii clasei a VIII-a 245

Câteva precizări

Probabil cel mai important obiectiv pentru oricare dintre viitorii absolvenți ai clasei a VIII-a este să verifice din timp măsura în care pot performa la testul de limbă și literatură română. Acesta este și obiectivul principal al volumului nostru, care pune la dispoziția elevilor *50 de modele de teste construite în concordanță cu formatul proiectat de C.N.E.E.*, teste ce acoperă absolut toate competențele specifice și toate conținuturile asociate acestora, astfel încât rezolvarea lor să-i ajute să depășească dificultățile inerente pregătirii pentru examen.

Desigur însă, trecerea la rezolvarea pur și simplu a testelor, fără o „încălzire” prealabilă, s-ar putea dovedi uneori dificilă. Drept urmare, ne-am gândit că ar fi util să propunem, în Partea I, și un număr de *teste de evaluare curentă* (tot 50 la număr), concepute astfel încât să urmărească punctual fiecare dintre competențele specifice evaluate la examen și care să necesite pentru rezolvare un timp mult mai scurt decât cel alocat probei de examen: între zece și douăzeci de minute. Acesta este, de fapt, unul dintre elementele de noutate ale demersului nostru, având în vedere că, în fond, subiectele oficiale se realizează tocmai prin integrarea unor astfel de cerințe punctuale într-un format mai amplu, proiectat pentru două ore. Parcurgerea și rezolvarea lor pas cu pas îi poate obișnui pe viitorii candidați atât cu obligativitatea încadrării într-o limită precisă de timp, cât și cu rigorile rezolvării și redactării corecte și clare a diferitelor cerințe. Tocmai de aceea am formulat, în această primă parte, itemi variați – cu alegere duală și multiplă, de asociere, de completare, cu răspuns scurt, compuneri libere de tip expozitiv, argumentativ etc. –, care pot permite evaluarea adecvată a măsurii în care sunt stăpânite diferitele componente ale celor două competențe generale din programa de examen (*receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse și utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse*).

Recomandăm, în consecință, utilizatorilor acestui volum să nu neglijeze testele de evaluare curentă. Parcurgerea lor îi va ajuta cu siguranță în faza decisivă a pregătirii: rezolvarea modelelor de teste pentru proba de limba și literatura română.

Autoarele

PARTEA I
TESTE DE EVALUARE
CURRENTĂ

1. Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse

1.1. competențe specifice: dovedirea înțelegerii unui text literar sau nonliterar, pornind de la cerințe date

- idei principale, idei secundare; ordinea logică și temporală a ideilor/a întâmplărilor dintr-un text;
- moduri de expunere (narațiune, descriere, dialog);
- structuri în textele epice (logica acțiunii, timp, spațiu, modalități de caracterizare a personajelor, relațiile dintre personaje, naratorul) și lirice (concordanța dintre forma grafică a poeziei și ideea transmisă de aceasta, eul liric);
- subiectul operei literare, momentele subiectului;
- procedee de expresivitate artistică în textele studiate (figuri de stil: personificarea, alegoria, repetiția fonetică/aliterația, metafora, hiperbola, epitetul, comparația, repetiția, enumerația, antiteză);
- sensul propriu și sensul figurat al unor cuvinte într-un context dat;
- elemente de versificație (măsura, rima, piciorul metric, ritmul, versul, strofa);
- trăsăturile specifice genului epic, liric și dramatic în opere literare studiate sau în texte la prima vedere;
- trăsături ale speciilor literare: schița, basmul popular, pastelul, fabula, nuvela, romanul, doina populară, balada populară;
- texte literare (populare și culte – aparținând diverselor genuri și specii); texte nonliterare.

1

Citește textul următor.

*Ce să-ți aduc, iubito, de pe mare?
O întreba în șoapte într-o zi.
„Din insule pierdute-n depărtare
Cea mai frumoasă floare care-o fi.” [...]*

*Un an întreg prin insule cu soare
Corabia opri și strânse-n ea
Morman de flori, căci fiecare floare
Cea mai frumoasă-n felul ei era.*

*Dar florile, prea multe într-o seară,
Cu pești de aur prinși la subțiori,
Corabia de foc o scufundară,
Și toți muriră-ncolăciți de flori....*

(Radu Stanca, *Cea mai frumoasă floare*)

1. Scrie câte un enunț în care substantivele *mare*, respectiv *floare* să fie folosite cu sens figurat. 4 puncte
 2. Precizează ce imagine artistică este prezentă în versurile:
 - a. *O întreba în șoapte într-o zi.*
 - b. *Corabia opri și strânse-n ea.*
 - c. *Cu pești de aur prinși la subțiori.* 3 puncte
 3. Transcrie câte un vers în care să existe următoarele figuri de stil:
 - a. epitet;
 - b. aliterație;
 - c. hiperbolă. 3 puncte
- Timp de lucru: 10 minute
• Total: 10 puncte

2

Citește textul următor.

*Țifra Zero, obosită,
 Gâfâind, cum e ea grasă,
 Vru-ntr-o zi să stea la masă,
 Căci era și flămânzită
 (Pântecu-i e vecinic gol,
 Lângă Unu. Deci domol,
 Zero roagă să-l primească
 Un minut să s-odihnească
 Și foamea să-și potolească.
 Însă Unu,
 Ca nebunu,
 Insultă pe bietul Zero:
 — Cum îndrăznești, hahalero,
 Lângă mine să te-așezi?
 Nu te vezi
 În ce hal ești, măi fârtate?
 Un nimic!... O nulitate! [...]*

(George Ranetti, 0 și 1)

1. Răspunde la următoarele cerințe:
 - a. Scrie numele personajelor din textul dat.
 - b. Precizează cauza care declanșează conflictul.
 - c. Transcrie un vers în care ai identificat o trăsătură fizică a unuia dintre personaje.
 - d. Numește o modalitate de caracterizare prezentă în text, precizând ce exprimă. 4 puncte
 2. Formulează o idee principală din textul dat. 2 puncte
 3. Demonstrează în 50 – 60 de cuvinte, prin două argumente, că fragmentul dat face parte dintr-o *fabulă*. 4 puncte
- Timp de lucru: 20 de minute
• Total: 10 puncte

3

Citește textul următor.

Anul acesta se împlinesc 100 de ani de la nașterea unui mare scriitor pentru copii – Roald Dahl. Cu siguranță, voi ați citit deja *Matilda*, *Vrăjitoarele*, *James și piersica uriașă* și alte cărți publicate la Editura Arthur. În *Marele Uriaș Prietenos*, un roman care a fost ecranizat de curând în regia lui Steven Spielberg, Sophie, o fetiță orfană este înșfăcată din patul ei, în toiul nopții, de un uriaș blând, care nu mănâncă oameni și care o va duce în Țara Uriașilor unde îi va deveni în scurtă vreme cel mai bun prieten. Imaginați-vă că aveți la rândul vostru un prieten care este un uriaș, bun, rău, amuzant sau posac și povestiți-ne o aventură prin care ați trecut împreună. Cum ar schimba el viața voastră de zi cu zi? V-ar putea ajuta la teme? Dar la alte lucruri pe care nu le puteți face pentru că sunteți prea mici? Ar speria-o pe profa de mate dacă l-ați duce cu voi la școală? Sau... ar folosi copacii din curtea școlii pe post de scobitori?

Toate aceste întrebări și multe altele așteaptă răspunsuri cât mai originale, căci revista *Ordinul povestitorilor*, o publicație editată de Editura Arthur, propune un nou concurs de scriere creativă pentru copii și adolescenți cu vârste între 8 și 15 ani. Cele mai bune texte (și desene) vor fi selectate de un juriu și publicate în numărul 4 al revistei.

(<http://www.editura-arthur.ro/blog-arthur/archives>)

1. Răspunde la următoarele întrebări referitoare la textul citat.
 - a. Ce informație transmite textul?
 - b. Cui i se adresează?
 - c. Cu ce scop a fost scris acest text?
 - d. Care sunt titlurile cărților amintite în text?
 - e. Ce personaje ale lui Roald Dahl sunt amintite? **5 puncte**
 2. Demonstrează în 50 – 60 de cuvinte, prin două argumente, că textul dat este nonlitarar. **5 puncte**
- Timp de lucru: 15 minute
 - Total: 10 puncte

4

Citește textul următor.

Vara s-a dus...

Palid, și fără vlagă, moare

Colo-n apus,

Mâhnitul soare...

Pustii sunt toate...

Când vine toamna cu vălu-i alb de brumă,

Holdele-s moarte,

Pădurea-i goală, izvoru-n maluri jalnic sună...

S-a stins farmecul nopții...

Nu mai răsare luna-n taină...

S-au îmbrăcat natura-ntreagă... cu-a morții

Neagră haină...

(Dimitrie Anghel, *Toamna*)

1. Transcrie un cuvânt folosit cu sens propriu și unul cu sens figurat. **2 puncte**
2. Precizează tipul strofei, rima și măsura versurilor din prima strofă. **3 puncte**
3. Demonstrează în 50 – 60 de cuvinte, prin două argumente, că poezia lui Dimitrie Anghel este un *pastel*. **5 puncte**

- **Timp de lucru: 20 de minute**
- **Total: 10 puncte**

5

Citește cu atenție textul pentru a putea rezolva cerințele:

Altă dată a nimerit la o școală de băieți, atras de gălăgia din pauză. S-a strecurat în clasă și a adormit sub tablă. Curând au intrat toți în bănci, iar motanul invizibil, plictisindu-se ca orice școlar, începu să-și caute distracție. Înșfăcă un sandwich dintr-un ghiozdan de pe podea, apoi sări pe catedră. Un profesor de aritmetică învoța elevii să socotească pe o numărătoare cu bile, așezată pe catedră.

— Socotește cât fac trei ori patru.

— Zece, domnule profesor, zise elevul după ce numără bilele.

— Nu e adevărat. Corect e doisprezece.

Copiii însă vedeau din bănci zece bile. Numără și profesorul: erau numai zece bile.

(Grete Tartler, Stelian Tăbăraș, *Motanul invizibil*)

1. Transcrie un indice de timp și unul de spațiu. **2 puncte**
2. Stabilește varianta corectă:
 - a. Motanul intră într-o sală de sport/de spectacol/de clasă.
 - b. Copiii învață să scrie/să socotească/să cânte.
 - c. Motanul fură bilele/mâncarea/creta.
 - d. Nimeni nu poate explica ce se întâmplă, căci motanul este atent/șiret/invizibil. **4 puncte**
3. Scrie rezumatul textului. **4 puncte**

- **Timp de lucru: 15 minute**
- **Total: 10 puncte**

6

Citește textul următor.

Gând cel Bun a avut parte și de alt gen de experiențe. De exemplu, odată a nimerit în capul lui Simion, un tânăr care lucra în publicitate. La început s-a bucurat, pentru că a fost imediat pus la treabă. Trebuia să prezinte cât mai frumos și mai convingător un model de telefon mobil. Bucuros că a fost băgat în seamă, Gând cel Bun a dat tot ce a putut mai bun din el și, împreună cu celelalte gânduri, a realizat spoturi publicitare amuzante, anunțuri pentru radio, pliante colorate, de toate.

Încet-încet însă, Gând cel Bun și-a dat seama că telefonul la care făceau reclamă nu era deloc așa de deosebit. Era exact telefonul care i se stricase lui Simon a doua zi după ce

îl primise cadou de la părinții lui! Gând cel Bun era tare revoltat pe el, pentru că despre un produs atât de prost a putut zice că este așa de bun. [...]

(Laura Grünberg, *Poveste cu un gând strănutat*)

1. Scrie două idei principale ale textului dat. **2 puncte**
2. Numește modul de expunere predominant. **1 punct**
3. Selectează varianta care se potrivește cel mai bine mesajului textului și justifică-ți alegerea.
Fragmentul dat aduce în prim-plan:
 - a. puterea gândurilor oamenilor;
 - b. o problemă des întâlnită: manipularea;
 - c. o discuție despre utilitatea telefonului mobil.**4 puncte**
4. Explică, într-un enunț, de ce ai fi interesat(ă)/n-ai fi interesat(ă) să citești continuarea povestirii. **3 puncte**

• **Timp de lucru: 20 de minute**

• **Total: 10 puncte**

7

Citește textul următor.

Dar cine să stea să se uite la carte și la desenele ei? Fusese alungată în fundul unui cufăr, laolaltă cu tot felul de păpuși cu capul spart, ciorapi rupți de ți-ar fi ieșit toate degetele prin ei, hăinuțe atât de petecite că n-ai mai fi putut spune ce culoare avuseseră la început și pe care le purtaseră, probabil de-a lungul timpului, multe generații de copii, rachete de badminton cu corzile, dacă nu și cozile rupte și câte și mai câte. Cartea se simțea tare singură. Toate celelalte lucruri din cufăr se văicăreau și muștruluiiau în gura mare Timpul care le-a îmbătrânit prea repede și pe oamenii nerecunoscători, mai ales pe copiii cei atât de vicleni încât, când ți-e lumea mai dragă, te trezești că s-au făcut mari și nu dau doi bani pe tine. Cartea însă nu zicea nimic. Tăcea și ținea în ea toată supărarea. Tăcea și tăcea. Până într-o bună zi, când a început să miroasă. [...]

(Caius Dobrescu, *Cartea care mirosea urât*)

1. Ordonează cronologic următoarele idei principale.
 - a. Cartea începe să miroasă.
 - b. Cartea a fost aruncată într-o ladă.
 - c. Cartea tace.
 - d. Celelalte obiecte se revoltă, acuzând Timpul și copiii.**2 puncte**
2. Precizează care este rolul descrierii în fragmentul dat. **3 puncte**
3. Demonstrează în 50 – 60 de cuvinte, prin două argumente, că fragmentul face parte dintr-un *text epic*. **5 puncte**

• **Timp de lucru: 20 de minute**

• **Total 10 puncte**

8

Citește textul următor.

A fost odată un împărat mare și puternic. Abia la vremea cărunteței dobândi și el un copil. Bucuria lui fu nespusă când se văzu și el tată, și toată împărăția lui fu veselă dimpreună cu dânsul, căci acest împărat era bun, drept și temător de Dumnezeu. [...] Fiul împăratului creștea într-o lună cât alții într-un an. Când fu de opt ani, părea că este de optsprezece. Dacă văzu așa, tată-său, împăratul, îl dete la carte; după ce învăță filosofia și citirea în stele de la cei mai iscusiți dascăli, îl dete la cel mai meșter vraci de învăță și meșteșugul leacurilor. Văzând tată-său, împăratul, că fiu-său are ținere de minte grozavă și ia în cap ușor cele ce i se arată, se umplu de mulțumire sufletească, căci Dumnezeu îi dase un copil tocmai după gândul său.

Învățând el toată cartea, împăratul a început a trimite pe fiu-său din cetate în cetate să învețe toate meseriile. Cum auzea că în cutare cetate este câte un meșter mai dibaci și că acea meserie nu se află pe la dânsul, îndată îl trimitea să învețe și acea meserie. Astfel umblă fiul împăratului din țară în țară, ca și un pribeag, până ce învăță toate meseriile de pre pământ. Și întorcându-se la palaturile tatălui său, socotea că acum s-a sfârșit; are să se strângă de pre drumuri.

(*Hoțu' împărat*, basm cules de Petre Ispirescu)

1. Corectează, acolo unde consideri că este necesar, enunțurile:
 - a. Împăratul a avut un fiu la bătrânețe.
 - b. Băiatul are calități deosebite: citește foarte multe cărți.
 - c. Împăratul vrea ca fiul său să asimileze cât mai multe informații.
 - d. Fiul urmează toate recomandările tatălui. **4 puncte**
2. Numește unul dintre momentele subiectului care se regăsește în textul dat și justifică alegerea. **1 punct**
3. Demonstrează în 50 – 60 de cuvinte, prin două argumente, că fragmentul dat face parte dintr-un basm. **5 puncte**

• Timp de lucru: 20 de minute

• Total 10 puncte

9

Citește textul următor.

*Florica-n foi albastră!
Păcat de dragostea noastră
Că e lumea rea și hoasă,
Umblă-n față să ne-o scoată.
Toți strig și fac gura largă
Dragostea ca să ne-o spargă.
Of! draga mea-n lume-i una,
Mai frumoasă decât luna,*

*Cu fețișoara ca crinul
Și cu ochii ca seninul.
Din mână dacă m-ar pierde,
Cine o să te dezmierde?
Cine-o să-mi apuce locul?
Să-și fericească norocul?*

(*Florica-n foi albastră*,
doină culeasă de Vasile Alecsandri)

1. Indică ritmul, rima și măsura primelor patru versuri.

3 puncte

2. Transcrie două cuvinte/structuri care indică prezența eului liric. **2 puncte**
3. Demonstrează în 50 – 60 de cuvinte, prin două argumente, că poezia culeasă de Vasile Alecsandri este o *doină*. **5 puncte**

- **Timp de lucru: 20 de minute**
- **Total 10 puncte**

10

Citește textul următor.

Carmen: *Mort e după tine, dragă!*

Dora: *Totdeauna băieții proprietăreselor se amorezează de fetele care stau cu chirie la ele.*

Carmen: *Păi și eu stau cu chirie tot la mama lui Anibal, și pe mine nu mă iubește.*

Dora: *Te iubește în schimb prietenul lui.*

Carmen: *Ionescu C. Heruim? Crezi?*

Dora: *Parcă tu nu știi?*

Carmen: *Dacă m-ar iubi, mi-ar spune-o verde în față.*

Dora: *N-are curaj.*

Carmen: *Când iubești trebuie să ai curaj.*

Dora: *E timid.*

Carmen: *Să aibă măcar curajul timidului.*

Dora: *Dar tu de ce nu-i spui?*

Carmen: *Ce?*

Dora: *Că nici tu nu ai curajul timidului și, deci, trebuie să aibă el, că e bărbat.*

Carmen: *Dar de ce să am eu curajul timidului?*

Dora: *Fiindcă mori după el!*

Carmen: *Eu, după Ionescu C. Heruim? Mă confunzi cu tine. Tu ești cocă după Anibal.*

Dora: *Da! Vezi, eu sunt sinceră. Recunosc că Anibal îmi este foarte simpatic... așa, ca un frate... ca un văr primar, chiar.*

Carmen: *Bine! Așa, simpatic, îmi e și mie Heruim. Dar de la simpatie până la iubire e distanță.*

Dora: *Te-nșeli! Nu e decât un pas.*

(Tudor Mușatescu, *Profesorul de franceză*)

1. Indică tema discuției dintre cele două personaje. **1 punct**
2. Numește două modalități de caracterizare prezente în fragmentul dat și justifică-ți alegerea prin citate. **4 puncte**
3. Demonstrează în 50 – 60 de cuvinte, prin două argumente, că fragmentul dat face parte dintr-un text dramatic. **5 puncte**

- **Timp de lucru: 20 de minute**
- **Total: 10 puncte**

1.2. sesizarea corectitudinii și a valorii expresive a categoriilor morfosintactice, a mijloacelor de îmbogățire a vocabularului și a categoriilor semantice studiate, a ortografiei și punctuației

- arhaisme, regionalisme și neologisme; cuvinte derivate, compuse sau obținute prin schimbarea valorii gramaticale/conversiune;
- categorii semantice studiate: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice; construcții pleonastice; sensurile cuvintelor în contexte diferite;
- mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului (derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale/conversiunea), familia de cuvinte; mijloacele externe de îmbogățire a vocabularului;
- ortografierea diftongilor, a triftongilor și a vocalelor în hiat;
- despărțirea cuvintelor în silabe;
- semne de punctuație: punctul, virgula, două puncte, ghilimelele, linia de dialog, semnul întrebării, semnul exclamării, cratima, punctul și virgula, linia de pauză;
- semne ortografice: cratima, punctul;
- valori expresive ale nivelurilor limbii (fonetic, lexical și morfosintactic) într-un text dat; elemente de limbă și de stil în textul literar; figurile de stil, versificația;
- categorii morfologice specifice părților de vorbire (conform programelor școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a): părțile de vorbire flexibile (verbul, substantivul, articolul, pronumele, numeralul, adjectivul) și neflexibile (adverbul, prepoziția, conjuncția, interjecția); relații și funcții sintactice;
- elemente de sintaxă a propoziției și a frazei (probleme de acord; funcții sintactice; tipuri de propoziții principale și subordonate indicate de programa școlară; propoziția regentă, elementul regent, cuvintele și construcțiile incidente; relații sintactice; topică și punctuație; valori stilistice ale folosirii acestora în textul dat).

1

Citește textul pentru a putea rezolva cerințele.

*Vorbiți încet, sau poate chiar în șoaptă,
Azi sunt neputincios ca o mătăasă.
Doar sufletul îmi lunecă prin casă
Pe marile covoare și așteaptă.
Intrarea lui în vis e-ngăduită
De mult. S-a pregătit cu sânguință.*

*Hainele mele fragede palpită
Să-i înfășoare lirica ființă.
Căci va pleca. Și-n alba încăpere
O să rămân cu fața mai frumoasă
Și fiecare lucru îmi va cere
Să îi surâd. Azi sunt ca o mătăasă.*

(Emil Brumar, *Astenie*)

1. Citește fiecare dintre următoarele afirmații și încercuiește litera **A**, dacă o consideri adevărată, sau litera **G**, dacă o consideri greșită:

1. **A G** Cuvântul subliniat este adverb de mod: *Vorbiți încet, sau poate chiar în șoaptă.*
2. **A G** Cuvântul subliniat este verb auxiliar: *S-a pregătit cu sârguință.*
3. **A G** Cuvântul subliniat este pronume nehotărât: *Și fiecare lucru îmi va cere...*
4. **A G** Cuvântul subliniat este conjuncție: *Intrarea lui în vis e-ngăduită/ De mult.*
5. **A G** Cuvântul *neputincios* este adjectiv în cazul nominativ.
6. **A G** Verbul *o să rămân* este la modul conjunctiv.
7. **A G** Substantivul *mătasă* este defectiv de plural.
8. **A G** Sinonimul cuvântului *fragede* este *gingașe*.
9. **A G** Antonimul cuvântului *va pleca* este *va ajunge*.
10. **A G** Cuvântul *mai* poate avea un omonim.

• **Timp de lucru: 10 minute**

• **Total: 10 puncte**

2. Citește fiecare dintre următoarele afirmații și încercuiește litera **A**, dacă o consideri adevărată, sau litera **G**, dacă o consideri greșită, și scrie, în spațiul rezervat, afirmația corectă:

1. **A G** Cuvântul *mele* este pronume posesiv.

.....
2. **A G** Cuvântul subliniat este verb auxiliar: *Să-i înfășoare...*

.....
3. **A G** Cuvântul subliniat este pronume reflexiv: *Și-n alba încăpere...*

.....
4. **A G** Cuvântul subliniat este verb predicativ: *Azi sunt ca o mătasă.*

.....
5. **A G** Cuvântul *neputincios* are funcția sintactică de complement circumstanțial de mod.

.....
6. **A G** Cuvântul subliniat nu are funcție sintactică:
Intrarea lui e-ngăduită.

.....
7. **A G** Cuvântul *-ngăduită* are funcția sintactică de atribut.

.....
8. **A G** Propoziția *Să îi surâd.* este subiectivă.

.....
9. **A G** Propoziția *Să-i înfășoare lirica ființă.* este completivă directă.

10. A G Verbul *să înfășoare* este regent pentru o propoziție consecutivă.

• Timp de lucru: 15 minute

• Total: 10 puncte

3. Încercuiește litera corespunzătoare fiecărui răspuns corect:

1. Cuvântul *-ngăduită* conține:

- un diftong;
- un triftong;
- vocale în hiat.

2. Cuvântul *sârguință* înseamnă:

- conștiinciozitate;
- atenție;
- continuitate.

3. Sunt numai propoziții principale în seria:

- Azi sunt neputincios ca o mătasă; Doar sufletul îmi lunecă prin casă pe marile covoare; S-a pregătit cu sârguință.*
- Azi sunt neputincios ca o mătasă; căci va pleca; să îi surâd;*
- Fiecare lucru îmi va cere; S-a pregătit cu sârguință; căci va pleca.*

4. În versul al doilea există:

- un cuvânt derivat cu prefix;
- două cuvinte derivate cu prefix;
- trei cuvinte derivate cu prefix.

5. Cuvântul *înfășoare* s-a format prin:

- compunere;
- conversiune;
- derivare.

6. Indică seria în care toate cuvintele sunt sinonime:

- îngăduită, permisă, posibilă, capabilă;
- va pleca, va merge, se va duce, se va retrage;
- lunecă, alunecă, plutește, se mișcă.

7. Cuvântul *ființă* s-a format cu ajutorul sufixului:

- ță;
- nță;
- ință.

8. Indică seria în care câmpul lexical este corect alcătuit:

- casă, odaie, încăpere;
- covoare, lână, mobilier;
- suflet, inimă, gând.

9. Indică seria care conține numai derivate ale cuvântului inițial:

- sârg*, *sârguință*, *sârguitor*, *sârgui*;
- șoaptă*, *șoptit*, *a șopti*, *am șoptit*;
- gătit*, *pregătit*, *pregătire*, *gătej*.

10. Indică seria care conține numai antonime:

- frumoasă* – *urâtă*; *surâd* – *zâmbesc*; *pleacă* – *vine*;
- vorbiți* – *tăceți*; *îngăduită* – *neîngăduită*; *înfășoare* – *desfășoare*;
- cere* – *solicită*; *intrare* – *ieșire*; *surâd* – *plâng*.

• Timp de lucru: 10 minute

• Total: 10 puncte

4. Scrie în spațiul liber din dreptul fiecărei cifre litera care corespunde valorii morfologice a cuvântului/cuvintelor subliniat/e:

1. <u>o să</u> rămână	A. pronume personal
2. sufletul <u>îmi</u> lunecă	B. verb auxiliar
3. <u>doar</u> sufletul	C. adverb fără funcție sintactică
4. <u>căci</u>	D. prepoziție simplă
5. <u>S-a</u> pregătit	E. adjectiv propriu-zis
6. <u>prin</u> casă	F. verb copulativ
7. <u>fiecare</u>	G. verb predicativ
8. <u>sunt</u> ca o mătasă	H. adjectiv pronominal nehotărât
9. <u>mai frumoasă</u>	I. pronume reflexiv
10. <u>lunecă</u>	J. conjuncție subordonatoare

• **Timp de lucru: 10 minute**

• **Total: 10 puncte**

5. Scrie, în spațiul rezervat, răspunsuri potrivite pentru fiecare cerință:

1. Transcrie doi termeni folosiți cu sens figurat.

.....

2. Scrie o locuțiune verbală în care să incluzi cuvântul *ființă*.

.....

3. Transcrie un cuvânt care, în alt context, să poată căpăta o valoare gramaticală diferită de cea din text.

4. Transcrie două neologisme.

5. Alcătuieste o propoziție prin care să demonstrezi polisemia cuvântului *a se pregăti*.

.....

6. Transcrie două cuvinte care conțin diftongi.

7. Indică modul de formare al cuvântului *ființă*.

8. Scrie ce tip de raport sintactic se stabilește între propozițiile: *Și-n alba încăperel O să rămân cu fața mai frumoasă/ Și fiecare lucru îmi va cere*.

.....

9. Transcrie o conjuncție care realizează un raport de coordonare disjunctivă.

10. Transcrie propoziția regentă pentru o completivă directă.

.....

• **Timp de lucru: 15 minute**

• **Total: 10 puncte**

6. Completează spațiile libere astfel încât afirmațiile să fie corecte:

1. În cuvântul *azi*, sunetul *i* este

2. Cuvintele *sârguință, ființă* conțin grupuri de sunete numite
3. Cratima din structura *să-i înfășoare* s-a folosit
-
4. Adjectivul *mai frumoasă* este la gradul
5. Cuvântul *poate* are valoare morfologică de
6. Funcția sintactică a cuvântului *mele* este
7. Termenul regent pentru *alba* este
8. Două dintre părțile de vorbire fără funcție sintactică sunt:
.....
9. Din punctul de vedere al structurii (alcătuirii), propoziția *...căci va pleca* este
10. Se stabilește un raport de coordonare copulativă între propozițiile
.....

- **Timp de lucru: 15 minute**
- **Total: 10 puncte**

2

Citește textul pentru a putea rezolva cerințele.

A fost odată un împărat sărac, care avea un fecior și trei fete. El lăsă cu limbă de moarte ca feciorul său să mărite fetele, dar să nu se uite cui le dă. Oricine ar veni la împărăție, ziua ori noaptea, să le deie pe rând.

Acuma, într-o seară, după moartea împăratului, stăteau câte patru la masă și vorbeau de trebile împărăției. Când, deodată se lăsă ca din senin o negură deasă, iar feciorul de împărat zise către soră-sa mai mare să iasă și să vadă ce este. Dar cum ieși fata afară, pâcla o luă și se duse cu ea, unde, nu se știe. Fratele și surorile celelalte se mirară de așa întâmplare.

A doua seară, tot la vremea mesei, veni o negreață de ciori, care se lăsară pe curți, atât de multe, că nu mai aveau loc. Atunci feciorul de împărat strigă la sora cea mijlocie să iasă afară și să vadă ce este. Ciorile o luară și se duseră cu dânsa.

A treia seară se stârni un vuiet grozav și-o vântoasă năprasnică veni. Feciorul iar trimise pe sora cea mai mică să vadă ce este, dar vântoasa o luă și se duse cu dânsa.

Rămânând singur și pustiu, feciorul de împărat s-a întristat mult și l-a prins o jale grozavă și-un dor de surorile lui.

Se hotărî atunci să se ducă după ele să le găsească. Își luă un buzdugan în mână și purcese la cale.

(***, *Câmpan verde și frumos*)

1. Citește fiecare dintre următoarele afirmații și încercuiește litera **A**, dacă o consideri adevărată, sau litera **G**, dacă o consideri greșită, și scrie, în spațiul rezervat, afirmația corectă:

1. **A G** Verbul *a rămâne* (*rămânând singur și pustiu*) este predicativ.
-